

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–квітень 2011 року

Промисловість

У січні–квітні 2011р. порівняно з відповідним періодом попереднього року промислове виробництво збільшилось на 18,1%. Збільшення випуску продукції спостерігалось за всіма видами переробної промисловості, крім хімічної та нафтохімічної промисловості.

Випуск продукції у **добувній** промисловості порівняно з січнем–квітнем 2010р. зменшився на 0,1%.

У **переробній** промисловості приріст виробництва продукції в січні–квітні 2011р. становив 31,3%.

На підприємствах з *виробництва харчових продуктів та напоїв* випуск промислової продукції в січні–квітні 2011р. порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшився на 19,2%. Зросло виробництво олії соняшnikової нерафінованої (на 11240 т), борошна (на 10429 т), виробів ковбасних (на 958 т), свинини свіжої (парної) чи охолодженої (на 658 т), виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао (на 273 т), пряників і виробів аналогічних, печива солодкого, вафель (на 97 т), яловичини і телятини, свіжої (парної) чи охолодженої (на 81 т), виробів макаронних без начинки, не підданих тепловому обробленню (на 52 т), вершків жирністю більше 8% (на 9 т). Водночас спостерігалось зниження випуску круп на 3511 т, виробів хлібобулочних – на 244 т, сирів жирних – на 135 т, тістечок – на 24 т, оселедців солоних – на 13 т, тортів – на 9 т.

Проти січня–квітня 2010р. випуск продукції у *легкій промисловості* збільшився на 5,9%, найбільше – на підприємствах з виробництва інших текстильних виробів (на 20,6%), одягу з текстилю (на 7%).

На підприємствах із *виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів із них* у січні–квітні 2011р. обсяги продукції зросли в 1,5 раза, на підприємствах *поліграфічної діяльності* – на 2,9%.

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* в січні–квітні 2011р. індекс промислового виробництва становив 64,5%, в т.ч. на підприємствах з виробництва основної хімічної продукції – 25,4%. Водночас у фармацевтичному виробництві випуск продукції зріс у 2,2 раза, на підприємствах з виробництва лаків та фарб – на 7,6%.

На підприємствах з виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції в січні–квітні 2011р. порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшився на 32,2%, в т.ч. на підприємствах з виробництва скла та виробів зі скла – в 1,6 раза, виробів з бетону, гіпсу та цементу – на 10,8%.

У *машинобудуванні* випуск промислової продукції в січні–квітні 2011р. порівняно з аналогічним періодом 2010р. збільшився в 1,7 раза, в т.ч. на підприємствах з виробництва машин та устаткування для сільського та лісового

господарства – в 2,2 раза, машин та устаткування загального призначення – в 1,8 раза, електророзподільної та контрольної апаратури – на 42,5%, механічного устаткування – на 29,9%, верстатів – на 15%.

На підприємствах з **виробництва електроенергії** обсяги продукції проти січня–квітня 2010р. зменшилися на 20,4%.

Сільське господарство

У січні–квітні 2011р. обсяг валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств (у порівнянних цінах 2005р.) склав, за розрахунками, 320 млн.грн. Виробництво сільськогосподарської продукції порівняно з відповідним періодом 2010р. збільшилось на 3,1%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 14,1%, господарствах населення – залишилось на рівні минулого року.

Рослинництво. Станом на 29 квітня 2011р. усіма категоріями господарств області ярі культури (з урахуванням пересіву по загиблих озимих і багаторічних травах) посіяно на площі 531,3 тис. га, що на 3,6% більше ніж на 30 квітня 2010р., у т.ч. по ярому клину – на площі 522,5 тис.га, на 3,6% більше. Посіви ярих культур збільшились у сільськогосподарських підприємствах 11 районів, з них значно – Новомиргородського та Світловодського (в 1,6 раза), Кіровоградського (на 20,9%).

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) по ярому клину в усіх категоріях господарств посіяно на площі 147,3 тис.га, що на 19,5% менше порівняно з 30 квітня 2010р., з них ячменю – 123,3 тис.га (на 22,4% менше).

Порівняно з 30 квітня 2010р. посіяно більше цукрових буряків (фабричних) на 2,4 тис.га (на 13,4%), сої – на 10 тис.га (на 45,1%), кукурудзи на зерно – на 49,9 тис.га (в 1,8 раза більше), кользи (ріпаку ярого) – на 137 га (на 21,1%), посаджено картоплі – на 426 га (на 1%).

У структурі ярого клину зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) становили 28,2% (торік – 36,3%), кукурудза на зерно – 21,7% (12,6%), соняшник – 27,5% (28,7%), цукрові буряки (фабричні) – 3,9% (3,6%), картопля та овочі – 10,9% (11,3%) посівної площі.

За інформацією сільськогосподарських підприємств (крім малих), із 413 тис.га озимих на зерно і зелений корм, посіяних восени 2010р., у зимовий та весняний період загинуло 31,7 тис.га (7,7% до посіяного), у т.ч. озимих на зерно – 8,5 тис.га (2,6%).

Тваринництво. Порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшення обсягів реалізації худоби та птиці на забій відбулося як в сільськогосподарських підприємствах (на 1 тис.т живої ваги або на 35,7%), так і господарствах населення (на 1 тис.т або на 6,1%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 71,3% (у січні–квітні 2010р. – 62,7%), великої рогатої худоби – 28,1% (36,5%), птиці всіх видів – 0,2% (0,2%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–квітні 2011р. становив 4332,7 т, що на 8,5%

більше ніж у січні–квітні 2010р., в т.ч. свиней – 3059,2 т (на 18,8%); зменшилося вирощування великої рогатої худоби на 6,5% і становило 1164,6 т, птиці – в 2 рази (73,7 т). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 114,3% (у січні–квітні 2010р. – 141,1%). Середньодобові прирости свиней на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 7,1% та становили 273 г, великої рогатої худоби – знизилась на 1,2% (420 г).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–квітні 2011р. збільшилися порівняно з січнем–квітнем 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 20 районів, з них значно – Устинівського (в 2,8 рази), Гайворонського (в 2,5 рази), Вільшанського (в 2,2 рази), Добровеличківського та Новгородківського (в 2 рази), зменшилися – в сільськогосподарських підприємствах Кіровоградського району.

У січні–квітні 2011р. виробництво молока в усіх категоріях господарств порівняно з січнем–квітнем 2010р. зменшилося на 3,3% і склало 90,6 тис.т, у господарствах населення – на 3,8% (78 тис.т), сільськогосподарських підприємствах – залишилося на рівні січня–квітня 2010р. (12,6 тис.т).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 10 районів області, найбільш суттєво – Голованівського (в 3,3 рази), Вільшанського (на 33%) та Бобринецького (на 27,7%). У той же час порівняно з січнем–квітнем 2010р. менше молока одержано підприємствами Знам'янського (на 29,6%), Онуфріївського (на 25,2%) та Новоархангельського (на 19,4%) районів.

Порівняно з січнем–квітнем 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 24 кг (на 2,2%) і становив 1115 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Олександрійського (1509 кг), Новгородківського (1398 кг), Кіровоградського (1371 кг), Олександрівського (1354 кг) та найнижча – Маловисківського (535 кг), Новоархангельського (624 кг), Онуфріївського (701 кг), Світловодського (773 кг), Бобринецького та Компаніївського (794 кг) районів.

Виробництво яєць у всіх категоріях господарств у січні–квітні 2011р. порівняно з січнем–квітнем 2010р. зросло на 13,9% і склало 166 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 31,3% (78,9 млн.шт.), у господарствах населення – на 1,6% (87,1 млн.шт.).

Обсяги виробництва яєць порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшили підприємства (крім малих) 6 районів області з 9, які займалися цим видом діяльності: Устинівського (в 24 рази), Петрівського (в 18,1 рази), Онуфріївського (в 5 разів) та Ульяновського (в 2,5 рази).

Несучість курей-несучок збільшилася порівняно з січнем–квітнем 2010р. на 14 яєць і становила 112 шт. Найвищих показників досягнуто сільськогосподарськими підприємствами Кіровоградського району (112 шт.).

Порівняно з 1 травня 2010р. в господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби зменшилася на 7,2%, в т.ч. корів – на 5,2%. Поголів'я свиней, овець та кіз, птиці зросло відповідно на 4,2%, 3,2%, 4,8%.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 травня 2010р. зросла чисельність поголів'я свиней на 7,8%, овець та кіз – на 12,8%, птиці – на 14,9%, великої рогатої худоби, у т.ч. корів – зменшилась на 7,7% та на 4,7% відповідно. Найсуттєвіше зросла чисельність поголів'я свиней у Новгородківському (в 1,6 раза), Олександрівському (на 43,4%), Світловодському (на 43,2%); овець та кіз – у Компаніївському (в 1,6 раза), Голованівському (в 1,5 раза); птиці – Онуфріївському (в 21 раз), Петрівському (в 7 разів) та Устинівському (в 2,6 раза) районах.

У господарствах населення зросла чисельність поголів'я свиней на 1,8%, овець та кіз – на 1,4%, птиці – на 1,8%. Чисельність поголів'я великої рогатої худоби скоротилась на 7,3%, в т.ч. корів – на 5,3%.

Станом на 1 травня 2011р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 29,7 тис.т корм.од, що на 10,6% менше ніж на 1 травня 2010р., в т.ч. концентрованих – 15,3 тис.т корм.од (на 7% менше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 3,6 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 1,9 ц корм.од (на 1 травня 2010р. відповідно 4,2 ц та 2,1 ц корм.од).

Зростання забезпеченості тварин кормами порівняно з 1 травня 2010р. зафіксовано в сільськогосподарських підприємствах 10 районів, значно – Новгородківського та Олександрівського (в 1,6 раза), Світловодського (в 1,5 раза). Найсуттєвіше зменшилась забезпеченість тварин кормами в аграрних підприємствах Новоархангельського (в 4,7 раза), Новомиргородського (в 2,1 раза) та Петрівського (в 2 рази) районів.

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–квітні 2011р. отримано дотацій за рахунок коштів податку на додану вартість у сумі 441 тис.грн.

Загальний обсяг вилову риби в господарствах області за січень–квітень 2011р. становив 158,9 т, що на 10,8% менше порівняно з січнем–квітнем 2010р.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції за січень–квітень 2011р. порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшився на 32,7%, в т.ч. продукції рослинництва – на 34,3%, тваринництва – на 21,5%. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції склала 88,6%, тваринництва – 11,4% (у січні–квітні 2010р. відповідно 87,6% та 12,4%).

Порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшили обсяги реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства 18 районів, з них значно – Вільшанського та Устинівського (в 3 рази), Гайворонського та Ульяновського (в 2,4 раза) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами 10 районів, з них найбільше – Олександрівського (в 4,1 раза), Вільшанського (в 1,7 раза).

Продаж яєць збільшено підприємствами Кіровоградського району (в 1,5 раза) із 7 районів, які займалися їх реалізацією.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами у січні–квітні 2011р. порівняно з відповідним періодом 2010р. зросли в 1,5 раза, в т.ч. на продукцію рослинництва – в 1,5 раза, на продукцію тваринництва – знизилась на 0,8%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 травня 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 560,7 тис.т зерна (в 1,7 раза більше проти 1 травня 2010р.), в т.ч. 228,7 тис.т пшениці (на 44,9% більше). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 231,3 тис.т зерна, в т.ч. 80,8 тис.т пшениці, 88,4 тис.т кукурудзи, 46,1 тис.т ячменю, 1,1 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 329,4 тис.т зерна, в т.ч. зернозберігаючі – 258,3 тис.т.

Запаси насіння соняшнику становили 279,5 тис.т (на 21,5% більше порівняно з 1 травня 2010р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 56,5 тис.т (на 10,5% менше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 223 тис.т (на 33,5% більше).

Капітальні інвестиції

За січень–березень 2011р. у розвиток економіки області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 685,2 млн.грн. **капітальних інвестицій** (без ПДВ).

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (91,5% загального обсягу) становили інвестиції в основний капітал.

Обсяг **інвестицій в основний капітал**, освоєних підприємствами та організаціями області, за січень–березень 2011р. становив 627 млн.грн. і збільшився у 2 рази порівняно з відповідним періодом 2010р.

Головним джерелом фінансування інвестицій в основний капітал, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 79% капіталовкладень, що на 17,3 в.п. більше ніж у січні–березні 2010р. Збільшилась також частка витрат за рахунок коштів іноземних інвесторів (на 6,7 в.п.), кредитів банків та інших позик (на 3,9 в.п.).

Натомість зменшилась частка витрат за рахунок коштів населення на індивідуальне житлове будівництво (на 13,9 в.п.) та державного бюджету (на 9,6 в.п.).

Вагомі обсяги інвестицій освоєні на будівництві об'єктів Новокосянтинівської шахти ДП “Східний гірничо-збагачувальний комбінат”, свинокомплексу ПП “Ліга” та Корпорацією “Система ССБ”, заводу з виробництва паливних гранул ТОВ “Креатив Агро”,

елеватору ЗАТ НВП “Радій”, торговельних підприємств; реконструкції об’єктів залізничного транспорту, ТОВ “Побужський феронікелевий комбінат”, ВАТ з виробництва сільськогосподарської техніки “Червона зірка”; придбання обладнання ТОВ “Украгроком”, ЗАТ НВП “Радій”, ТОВ “Формула ТТГ” ЛТД та сільськогосподарськими підприємствами.

Приросту інвестицій в основний капітал у січні–березні 2011р. досягнуто в містах Олександрії, Кіровограді, Світловодську та 15 районах, з них більше ніж у 2 рази – у Вільшанському, Компаніївському, Онуфріївському, Голованівському, Новомиргородському, Устинівському, Новоукраїнському, Бобринецькому, Гайворонському, Світловодському та Новгородківському районах.

Найбільшу частку (38,8% або 288,1 млн.грн.) капіталовкладень спрямовано у розвиток підприємств сільського господарства, мисливства та лісового господарства. Порівняно з січнем–березнем 2010р. обсяги інвестицій у цей вид діяльності збільшилися в 3,5 рази.

Більше третини інвестицій в основний капітал (33,8%) було спрямовано у розвиток промислових видів діяльності, обсяги яких, порівняно з січнем–березнем 2010р., зросли в 1,7 рази. Це в першу чергу зумовлено збільшенням (у 2,8 рази) інвестицій у переробну промисловість. Інвестиції у розвиток добувної промисловості та в підприємства з виробництва і розподілення електроенергії, газу та води зменшилися на 1,8% та 9% відповідно.

У переробній промисловості нарощують темпи інвестування металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів (у 32,2 рази), хімічна та нафтохімічна промисловість (у 30,4 рази), машинобудування (у 3,3 рази). Частка цих видів діяльності в загальних обсягах інвестицій переробної промисловості становила 82,1%.

У будівництво та технічне переоснащення об’єктів транспорту та зв’язку спрямовано 78,7 млн.грн., що становило 10,6% обсягів інвестицій по області. Капітальні вкладення в їх розвиток збільшилися у 1,5 рази порівняно з січнем–березнем 2010р.

Інвестиції в основний капітал зросли у державному управлінні в 99,6 рази, торгівлі; ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – у 6,2 рази, фінансовій діяльності – на 21,1% та скоротилися – в операціях з нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям – на 68,4%, діяльності готелів та ресторанів – на 68,3% та будівництві – на 2,8%.

У соціальній сфері спостерігалось збільшення інвестицій в установи освіти у 2,4 рази та зменшення – у підприємства, що надавали комунальні та індивідуальні послуги та здійснювали діяльність у сфері культури та спорту – на 67,1%, установи охорони здоров’я та надання соціальної допомоги – на 46,6%.

Інвестиції в житлове будівництво склали 16,5 млн.грн., що на 71,4% менше ніж у січні–березні 2010р. Частка коштів, спрямованих на будівництво житла, залишається незначною (2,6% усіх капіталовкладень, у січні–березні 2010р. – 17,5%).

Будівельна діяльність

У січні–квітні 2011р. будівельниками області виконано робіт на суму 82,9 млн.грн., що на 8,9% більше порівняно з січнем–квітнем 2010р.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння склали 78,4% загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонту (13,3% та 8,3% відповідно).

На збільшення обсягів будівництва в січні–квітні 2011р. порівняно з січнем–квітнем 2010р. в основному вплинула робота підприємств, які займалися будівництвом будівель та споруд. Обсяги робіт цих підприємств зросли на 6,3%, а питома вага в загальному обсязі будівництва становила 84%.

У січні–квітні 2011р. збільшили обсяги будівництва підприємства 12 міст та районів області, серед них найбільше – Добровеличківського, Новоархангельського, Долинського, Петрівського, Новоукраїнського, Олександрівського районів.

Скоротили обсяги будівництва порівняно з січнем–квітнем 2010р. підприємства м.Знам'янки, Гайворонського та Кіровоградського районів. Скорочення обсягів будівельних робіт пов'язано з відсутністю замовлень та недостатнім фінансуванням.

Будівельні підприємства Вільшанського, Голованівського, Компаніївського, Новгородківського, Олександрійського, Онуфріївського, Світловодського, Ульяновського та Устинівського районів будівельні роботи не виконували.

У січні–квітні 2011р. працювало 59,7% загальної кількості будівельних підприємств області.

У січні–березні 2011р. забудовниками введено в експлуатацію 9,5 тис.м² загальної площі житла, що на 57,6% менше ніж у відповідному періоді 2010р. У міських поселеннях, де збудовано 84,5% загального обсягу житла, житлове будівництво зменшилося на 33,7%, у сільській місцевості – на 85,7%.

Найбільше житла збудовано в обласному центрі – 5,4 тис.м² загальної площі або 57,1% загального обсягу введеного житла по області.

Із загального обсягу житла індивідуальними забудовниками введено в експлуатацію 5,4 тис.м², що на 72,9% менше ніж за січень–березень 2010р.

За рахунок коштів державного бюджету збудовано 4,1 тис.м² житла або 42,9% загальнообласного обсягу.

У січні–березні 2011р. введено в експлуатацію 100 квартир. Середній розмір квартири становив 95,1 м², у тому числі в міських поселеннях – 88,3 м², у сільській місцевості – 164,1 м².

Серед збудованих квартир переважають дво- та трикімнатні (відповідно 43% та 22% загальної кількості). Частка однокімнатних квартир становила 17% загальної кількості, чотирикімнатних та п'ятикімнатних і більше – по 9%.

У січні–березні 2011р. завершено будівництво та введено в експлуатацію 3,6 км ліній електропередачі, 12,9 км місцевих трубопроводів для транспортування газу, елеватори на 15 тис.т зерна одночасного зберігання, потужності з виробництва 64,3 т пігулок вугілля активованого та інші об'єкти.

Транспорт та зв'язок

У січні–квітні 2011р. підприємствами транспорту перевезено 2888,9 тис.т вантажів, що на 23,9% більше ніж у січні–квітні 2010р., вантажооборот збільшився на 17,3% і склав 9462,8 млн.ткм.

Залізницею у січні–квітні п.р. перевезено 1680,2 тис.т вантажів, що на 16,5% більше ніж у січні–квітні 2010р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: кам'яного вугілля (у 5,2 рази), брухту чорних металів (у 2 рази), лісових вантажів (на 44,5%), чорних металів (на 28,9%), будівельних вантажів (на 20,8%) та разом з цим зменшилося – нафти і нафтопродуктів (на 29,2%), зерна і продуктів перемолу (на 10,8%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–квітні 2011р. склав 9269,1 млн.ткм, що на 16,8% більше ніж у січні–квітні 2010р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–квітні 2011р. перевезено 1207,3 тис.т вантажів, що на 36% більше січня–квітня 2010р., вантажооборот збільшився на 47,9% і становив 193 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 70 дорожньо-транспортних пригод, що на 5,4% менше ніж у січні–квітні 2010р., внаслідок чого поранено 92 особи (на рівні минулого року), загинуло 8 осіб (на 52,9% менше).

Авіаційним транспортом перевезено 1,4 тис.т вантажів, що на 34,4% менше ніж у січні–квітні 2010р., вантажооборот зменшився на 26,3% і становив 0,7 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–квітні 2011р. перевезено 34,1 млн. пасажирів, що на 28,6% більше ніж у січні–квітні 2010р., пасажирооборот збільшився на 25,7% і склав 430,1 млн.пас.км.

У січні–березні 2011р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 105,3 млн.грн., що на 2,8% більше ніж у січні–березні 2010р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (50,5%), поштового (14,1%), телефонного міського (11,8%) та комп'ютерного (8,7%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–березень 2011р. склав 40,1 млн.грн., що на 12% більше ніж у січні–березні 2010р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 38% проти 37,3% у січні–березні 2010р.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг **експорту товарів** за січень–березень 2011р. становив 102,3 млн.дол. США, імпорту – 55,7 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 70 країн світу.

Обсяг експортних операцій порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився з країнами СНД в 1,7 раза і склав 53,6 млн.дол., з іншими країнами світу – зменшився на 5,1% (48,7 млн.дол.), у т.ч. з країнами ЄС – на 21,2% (28,9 млн.дол.). До країн СНД було експортовано 52,4% усіх товарів, країн ЄС – 28,3% (у січні–березні 2010р. відповідно 38,1% та 44,3%).

У цілому область експортувала товари до 53 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до Російської Федерації – 30,6 млн.дол. У звітному періоді серед партнерів-країн СНД найбільше зросли експортні поставки до Узбекистану, Молдови, Білорусі, Російської Федерації, серед країн ЄС – до Італії, Нідерландів, Іспанії, серед інших країн – до Єгипту, Грузії, Китаю. Водночас зменшилися поставки до Болгарії, Туреччини, Туркменістану, Індії.

У січні–березні 2011р. з області було експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 42,4 млн.дол. Поставки машин, обладнання та механізмів становили 33,3 млн.дол. (з них механічних – 30 млн.дол., електричних – 3,3 млн.дол.), готових харчових продуктів – 9,7 млн.дол., мінеральних продуктів – 3,4 млн.дол., продуктів рослинного походження – 3,1 млн.дол., текстилю та виробів з текстилю, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – по 2,1 млн.дол., деревини і виробів з деревини – 1,8 млн.дол.

Порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшення експорту товарів відбулося за рахунок збільшення поставок жирів та олії тваринного або рослинного походження, мінеральних продуктів, готових харчових продуктів, механічних машин. Водночас зменшилися обсяги експорту електричних машин, продуктів рослинного походження та тваринного походження.

Імпорт товарів здійснювався з 48 країн-партнерів. У січні–березні 2011р. в область з країн СНД надійшло 19,8% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 80,2%, в т.ч. з країн ЄС – 37,5% (у січні–березні 2010р. відповідно 25,4%, 74,6% та 30,8%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–березнем 2010р. зросли з Словаччини, Франції, Туреччини, Російської Федерації, США, Німеччини, скоротилися – з Фінляндії, Індії, Білорусі.

У січні–березні 2011р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 15,5 млн.дол., жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 9,8 млн.дол., транспортних засобів та шляхового обладнання – на 7,9 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 5 млн.дол., живих тварин; продуктів тваринного походження – на 4,9 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 3,8 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 3,7 млн.дол., текстилю та виробів з текстилю – 1,8 млн.дол.

Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, склав 3,6 млн.дол. або 3,5% загального обсягу експорту області. У товарній структурі готової продукції на одяг текстильний

припадало 57,3%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 42,7%.

Підприємства та організації області у січні–березні 2011р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з 51 країною світу.

Обсяги **експорту послуг** порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшилися на 6,1%, імпорту – зменшилися на 53,1% і становили відповідно 4,3 млн.дол. та 0,9 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами збільшилося в 1,6 раза.

У загальному обсязі експорту послуг частка транспортних послуг становила 96,2%, в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуг юридичним особам – 2%, у сфері освіти – 1,8%.

Порівняно з січнем–березнем 2010р. обсяги експорту послуг збільшилися на 245,7 тис.дол. за рахунок збільшення обсягів транспортних послуг на 98,4 тис.дол., в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуг юридичним особам – на 83,9 тис.дол., у сфері освіти – на 65,3 тис.дол. Разом з цим зменшилися обсяги послуг готелів та ресторанів на 1,5 тис.дол., пов'язаних з охороною здоров'я та соціальною допомогою – на 0,4 тис.дол.

У структурі **імпорту послуг** основну частку складали послуги в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуги юридичним особам – 51% загального обсягу імпорту послуг, послуги готелів і ресторанів – 24,8%, транспортні послуги – 21,7% (у січні–березні 2010р. відповідно 66,4%, 13,8%, 17,3%).

У звітному періоді спостерігалось збільшення обсягів імпорту послуг в обробній промисловості на 12,6 тис.дол., пов'язаних з державним управлінням – на 2,7 тис.дол. Разом з цим зменшилися обсяги в операціях з нерухомістю, здаванням під найм та послуг юридичним особам на 777,7 тис.дол., транспортних послуг – на 130,9 тис.дол.

Обсяги експортних операцій з країнами Європейського Союзу порівняно з січнем–березнем 2010р. зменшилися на 35,8% і становили 146,8 тис.дол. (3,4% загального обсягу експорту області), імпортних – на 69,9% і становили 140 тис.дол. (16,3% загального обсягу імпорту області).

Найбільшим споживачем послуг були США (84,9% загального обсягу експорту послуг), крім того – Бангладеш (4%), Російська Федерація (2,8%), Угорщина (2,1%). Основними країнами-партнерами в імпорті послуг були США (43,5% загального обсягу імпорту послуг), Західна Сахара та Конго, Демократична Республіка (по 7,7%), Туреччина (7,2%), Німеччина (4,2%).

У січні–березні 2011р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 1,9 млн.дол. США **прямих інвестицій** (акціонерний капітал), що склало 62,5% надходжень відповідного періоду попереднього року. Залучення капіталу відбулося за рахунок грошових внесків. З країн Європейського Союзу надійшло 39,3% загального обсягу прямих іноземних інвестицій, країн СНД – 31,2%, інших країн світу – 29,5%.

У той же час капітал нерезидентів зменшився на 11 тис.дол.

У січні–березні 2011р. приріст іноземного акціонерного капіталу, вкладеного в економіку області, з урахуванням курсової різниці становив 2,4 млн.дол.

У звітному періоді спостерігалось зростання обсягів капіталу нерезидентів з Російської Федерації – на 589,8 тис.дол., Кіпру – на 511,5 тис.дол., Великої Британії – на 326,3 тис.дол., Німеччини – на 265,2 тис.дол., Віргінських Островів, (Брит.) – на 259,2 тис.дол., Ізраїлю – на 70,7 тис.дол. та зменшення з США – на 6 тис.дол.

Приріст іноземного капіталу в січні–березні 2011р. спостерігався на підприємствах промисловості на суму 986,7 тис.дол. (з них добувної промисловості – на 680,6 тис.дол., переробної – на 305,3 тис.дол.), в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – на 541,9 тис.дол., торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – на 509 тис.дол.

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал), вкладених в економіку області, станом на 1 квітня 2011р. збільшився на 3,8% порівняно з початком 2011р. і становив 67,3 млн.дол. (дані сформовані на підставі інформації юридичних осіб та наведені з урахуванням інформації НБУ та ФДМУ (щодо різниці між ринковою та номінальною вартістю акцій, майна тощо, не облікованої у статистичній звітності окремих підприємств), яка розподілена за видами економічної діяльності, країнами та регіонами) та в розрахунку на одну особу склав 66,8 дол.

За видами економічної діяльності найбільші обсяги інвестицій вкладені в підприємства промисловості – 28,9 млн.дол., у тому числі з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води – 16,3 млн.дол., сільського господарства, мисливства, лісового господарства – 17,2 млн.дол., організації, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям – 7,7 млн.дол.

Інвестори 31 країни світу вклали капітал в економіку області. Серед них провідні партнери: Нідерланди – 19,5 млн.дол., Кіпр – 18,9 млн.дол., Велика Британія – 10,5 млн.дол. На ці країни припадало 72,8% загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Інвесторами 17 країн Європейського Союзу внесено 81,6% загального обсягу інвестицій.

Майже половина (47,7%) іноземного капіталу зосереджена у м.Кіровограді – 32,1 млн.дол. Значні обсяги іноземних інвестицій зосереджено у Кіровоградському районі – 19,8 млн.дол. (29,5%) та м.Світловодську – 6,3 млн.дол. (9,4%).

Обсяги іншого капіталу прямих іноземних інвесторів (заборгованість українських підприємств за кредитами та позиками, зобов'язання за торговими кредитами та інші зобов'язання) на 1 квітня 2011р. становили 9,2 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний та інший капітал) на 1 квітня 2011р. становив 76,5 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерний капітал) з області в економіку країн світу, з урахуванням його курсової різниці, на 1 квітня 2011р. склав 91,4 тис.дол. і був спрямований у країни СНД та Азії.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) за січень–квітень 2011р. становив 3220,8 млн.грн., що на 17,3% більше обсягу січня–квітня минулого року.

Оборот ресторанного господарства (включаючи оборот фізичних осіб-підприємців) за цей період збільшився на 13,6% і становив 73,3 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–квітень 2011р. склав 1535,1 млн.грн., що у порівнянних цінах на 15,5% більше обсягу січня–квітня 2010р.

Обсяг продажу сільськогосподарських продуктів на ринках м.Кіровограда, що обстежувалися, в січні–квітні 2011р. порівняно з січнем–квітнем 2010р. збільшився на 46,5% при зростанні цін на 3,1%. При цьому продукти тваринництва подешевшали на 2,1%, їх продаж збільшився на 59,1%. Продаж продуктів рослинництва збільшився на 19,9% при зростанні цін на 25,3%.

Реалізація послуг. За січень–квітень 2011р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 950,8 млн.грн. Порівняно з січнем–квітнем 2010р. обсяг реалізованих послуг збільшився на 10,1%.

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 900,2 млн.грн., що становило 94,7% загального обсягу реалізованих послуг (у січні–квітні 2010р. відповідно на 781,1 млн.грн. та 95,8%).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 146,1 млн.грн. та порівняно з січнем–квітнем 2010р. зменшився на 6,9% (у порівнянних цінах).

Податок на додану вартість за січень–квітень 2011р. становив 62,1 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 6,1 млн.грн. (за січень–квітень 2010р. – 53,8 млн.грн. та 6 млн.грн. відповідно).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у квітні п.р. порівняно з березнем становив 101,1%, з початку року – 104,5% (по Україні відповідно 101,3% та 104,7%).

На споживчому ринку в квітні 2011р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,2%. Найбільше (на 6–4%) підвищились ціни на овочі, фрукти та цукор. На 0,7–2,5% подорожчали кондитерські вироби з цукру та борошна, харчовий лід і морозиво, хліб, шоколад, маргарин, продукти переробки зернових, макаронні вироби. Разом з цим на 0,4–4,2% подешевшали олія, сир і м'який сир (творог), масло, тваринні жири, молоко.

Алкогільні напої, тютюнові вироби подорожчали на 0,9%, у т.ч. алкогільні напої – на 1,3%, тютюнові вироби – на 0,6%.

Зростання цін на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 1,9% в основному пов'язане з підвищенням плати за електроенергію на 15,1%, водопостачання – на 3,3%, водовідведення – на 2,4%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 4,1% відбулося, головним чином, за рахунок подорожчання палива і мастил та вартості перевезень автодорожнім транспортом на 5,1%.

У сфері охорони здоров'я зростання цін на 0,5%, насамперед, зумовлене подорожчанням фармацевтичної продукції – на 0,7% та санаторно-курортних послуг – на 0,5%.

Ціни на послуги освіти зросли на 0,5%, за рахунок подорожчання дошкільної та початкової освіти на 2,3%.

За період з початку року продукти харчування та безалкогільні напої подорожчали на 4,8%. Найбільше зросли ціни на овочі (на 34,5%), з них суттєво подорожчала капуста в 2,4 рази, буряк – в 1,7 рази, цибуля та морква – в 1,5 рази. Зростання цін на фрукти у цілому на 22,9% в основному пов'язане із підвищенням цін на яблука (в 1,6 рази). На 23% зросли ціни на продукти переробки зернових, з них пластівці вівсяні – на 40,8%, пшоно – на 30,9%, крупи гречані – на 26,6%, крупи манні – на 19,8%. На 2,9–7% подорожчали безалкогільні напої, риба та рибопродукти, маргарин, хліб, макаронні вироби, шоколад, олія, інші продукти харчування, цукор. Водночас суттєво (на 21,8%) знизилась ціна на яйця; на 1,7–17,7% подешевшали кисломолочна продукція, сир і м'який сир (творог), свинина, масло, рис, молоко, м'ясо птиці, тваринні жири.

Алкогільні напої, тютюнові вироби подорожчали на 2% за рахунок підвищення цін на алкогільні напої – на 3,2%, тютюнові вироби – 1%.

Зростання цін на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 6,9% в основному пов'язане з підвищенням плати за електроенергію – на 22,9%, гарячу воду та опалення – на 13,3%, водопостачання – на 11,7%, водовідведення – на 11,5%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 13,6% відбулося, головним чином, за рахунок подорожчання палива та мастил – на 26,4% та послуг автодорожнього пасажирського транспорту – на 9,7%.

Ціни на послуги освіти зросли на 3,2%, за рахунок подорожчання дошкільної та початкової освіти на 16%.

Підвищення цін у сфері відпочинку та культури на 1,6% зумовлене підвищенням цін на газети та періодику (на 9,1%), послуги кабельного телебачення (на 7,8%), туристсько-екскурсійні послуги (на 3,9%).

У сфері охорони здоров'я зростання цін на 2,5%, насамперед, зумовлене подорожчанням санаторно-курортних – на 3,1%, амбулаторних послуг – на 2,9%, фармацевтичної продукції – на 2,1%.

Заробітна плата та стан її виплати

У січні–березні 2011р. розмір середньої номінальної заробітної плати штатних працівників підприємств, установ, організацій (по підприємствах та їхніх відокремлених підрозділах з кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 1879 грн., що в 2 рази вище прожиткового мінімуму для працездатної особи (941 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності.

Найвищий рівень оплати праці в січні–березні 2011р. спостерігався в лісовому господарстві, добувній промисловості, транспорті, фінансовій діяльності, де заробітна плата працівників в 1,2–1,6 рази перевищила середній показник по області.

У працівників освіти, сфери операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, будівництва, охорони здоров'я, надання комунальних та індивідуальних послуг, торгівлі, сільського господарства, готелів та ресторанів, рибальства, рибництва розмір заробітної плати на 9,5–49,5% нижчий від середнього по області.

У січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. спостерігалось збільшення реальної заробітної плати найманих працівників на 9,9% (у січні–березні 2010р. порівняно з січнем–березнем 2009р. – на 8,2%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати впродовж січня–березня 2011р. збільшилась на 1,8 млн.грн. або на 3% і на 1 квітня 2011р. становила 61,7 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок квітня 2011р. становив 15,2% фонду оплати праці, нарахованого за березень 2011р.

Сума боргу працівникам *економічно активних підприємств* упродовж січня–березня 2011р. зменшилась на 70% або на 28,7 млн.грн. і на 1 квітня 2011р. становила 12,3 млн.грн. або 19,9% загальної суми боргу. Зменшення заборгованості з виплати заробітної плати перед працівниками економічно активних підприємств відбулося в основному за рахунок порушення справи про банкрутство відносно Олександрійської філії ЗАТ “Енерговугілля”.

З кожних 100 гривень, несплачених економічно активними підприємствами, 39,2 гривні заборгували своїм працівникам промислові підприємства.

Заборгованість із виплати заробітної плати перед працівниками економічно активних підприємств відсутня у вісімнадцяти районах області: Бобринецькому, Вільшанському, Гайворонському, Голованівському, Добровеличківському, Знам'янському, Компаніївському, Маловисківському, Новгородківському, Новоархангельському, Новомиргородському, Олександрівському, Олександрійському, Онуфріївському, Петрівському, Світловодському, Ульяновському, Устинівському.

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 квітня 2011р. становила 3 тис. осіб або 1,5% загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому 4029 грн., що в 2 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за березень 2011р.

Сума несплаченої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів на початок квітня 2011р. становила 46 млн.грн., або 74,6% загальної суми боргу. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (71,1%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2010р. та попередніх роках (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 квітня 2011р. становила 3,4 млн.грн.

У січні–березні 2011р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 18195 сімей, з них у міській місцевості – 13054, сільській – 5141 сім'я.

Призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 12567 сім'ям, що становило 69,1% кількості сімей, які звернулися за наданням субсидії, з них у міській місцевості – 10471, сільській – 2096 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–березні 2011р. склала 1256,9 тис.грн., при цьому в міській місцевості цей показник становив 1184,1 тис.грн., сільській – 72,8 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у березні 2011р. становив 37,6 грн. (у лютому 2011р. – 124,6 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–березні 2011р. нараховано коштів у сумі 22593,9 тис.грн., перераховано – 21600,5 тис.грн. (104% суми отриманих населенням субсидій).

У січні–березні 2011р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 9,2% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–березні 2011р. звернулося 9893 сім'ї, у т.ч. в міській місцевості – 4929, сільській – 4964 сім'ї.

Призначено субсидії 4810 сім'ям (48,6% з числа тих, які звернулися), в т.ч. 3019 сім'ям у міській місцевості та 1791 сім'ї – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 3290,3 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 2201,3 тис.грн., сільській – 1089 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у березні 2011р. становив 685,9 грн. (у лютому 2011р. – 433,3 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–березні 2011р. отримали 1744 сім'ї на суму 954,9 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 квітня 2011р. становила 3214 тис.грн.

У березні 2011р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 59,8 млн.грн., з початку року – 208,3 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 66,4 млн.грн., що становило 111,1% нарахованих до сплати сум, та з початку року – 188,3 млн.грн. (90,4%).

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 квітня 2011р. склала 141,1 млн.грн., термін якої у березні становив 2 місяці.

У березні 2011р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 36,8% власників особових рахунків, газопостачання – 19,2%, вивезення побутових відходів – 18,1%, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 13,7%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,5%.

Населенням області у березні 2011р. сплачено за **спожиту електроенергію** 18,3 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на початок квітня 2011р. становила 6,5 млн.грн.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2003р. №976 “Про затвердження порядку погашення реструктуризованої заборгованості та внесення поточних платежів за житлово-комунальні послуги” підприємствами-надавачами послуг з початку року договори щодо погашення реструктуризованої заборгованості не укладались.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості на 1 травня 2011р., становила 18,5 тис. осіб. За допомогою у працевлаштуванні до цієї установи впродовж квітня 2011р. звернулося стільки ж незайнятих громадян, що й у березні – 3,2 тис. осіб (у квітні 2010р. – 3,8 тис. осіб).

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 97,7% незайнятих громадян, із них 69,4% отримували допомогу по безробіттю.

Кількість зареєстрованих безробітних на 1 травня 2011р. становила 18,1 тис. осіб.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області за квітень 2011р. знизився на 0,36 в.п. і на 1 травня становив 3,06% населення працездатного віку. Зменшення зазначеного показника відбулося в основному за рахунок сільського населення, де він знизився на 0,86 в.п. та склав 3,67% населення працездатного віку. У міських поселеннях цей показник знизився на 0,08 в.п. та становив відповідно 2,73%.

Зменшення обсягів зареєстрованого безробіття в квітні 2011р. спостерігалось майже в усіх містах та районах області.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець квітня п.р. становила 1282 проти 2045 на кінець березня (на кінець квітня 2010р. – 957 місць). Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакантних посад) 55,5% передбачалося для робітників, 27,4% – для службовців, решта – для осіб, які не мали професії.

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку в державній службі зайнятості, на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) зросло з 10 осіб на кінець березня п.р. до 14 осіб на кінець квітня.

За сприяння державної служби зайнятості в квітні 2011р. працевлаштовано 4,3 тис. осіб проти 3,1 тис. осіб у березні п.р. (у квітні 2010р. – 3,8 тис. осіб). Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 35,8%, молодь у віці до 35 років – 41,6%. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з березнем п.р. зріс на 5,6 в.п. і становив 18,1%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в квітні 2011р. на допомогу по безробіттю було витрачено 10,1 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 13,5 тис. осіб. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 746,65 грн., що на 22,2% менше законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (960 грн.).

Демографічна ситуація

Станом на 1 квітня 2011р. в області, за оцінкою, проживало 1008 тис. осіб.

За січень–березень 2011р. чисельність населення скоротилася на 1947 осіб або на 7,8 особи у розрахунку на 1000 жителів. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 1819 осіб та міграційного скорочення – 128 осіб. У загальному зменшенні населення частка природного скорочення становила 93,4%, міграційного – 6,6%.

Порівняно з січнем–березнем 2010р. обсяг **природного скорочення** зменшився на 184 особи (на 9,2%). В області спостерігалось уповільнення природного скорочення з 8 до 7,3 особи на 1000 жителів. Природний рух населення порівняно з січнем–березнем 2010р. характеризувався зростанням народжуваності та скороченням смертності. Суттєвим залишається перевищення числа померлих над числом живонароджених: на 100 померлих припадало 59 дітей, що народились живими.

Природне скорочення населення в січні–березні 2011р. зафіксовано у всіх районах області. Найнижчі рівні цього показника спостерігались в Компаніївському (0,8‰), Бобринецькому та Устинівському (по 3,8‰) районах та на території Кіровоградської міськради (2,8‰), найвищі – в Світловодському (15,2‰), Олександрівському (15‰) та Новомиргородському (13,1‰) районах.

Порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшилось число народжених на 54 дитини (на 2,1%), одночасно зареєстровано зменшення числа померлих на 130 осіб (на 2,8%). **Загальний показник народжуваності** порівняно з січнем–березнем 2010р. зріс з 10,4 до 10,7 народженого на 1000 жителів.

Зростання народжуваності спостерігалось в 14 містах та районах, найбільше – в Компаніївському (з 10,2‰ до 14,1‰) та Олександрівському (з 9‰ до 11,4‰) районах. Водночас скоротилась народжуваність у 11 містах та районах області, найбільше – в Устинівському (з 14,1‰ до 11,1‰) та Петрівському (з 9,1‰ до 6,5‰) районах.

У січні–березні 2011р. рівень **смертності** населення в області проти відповідного періоду 2010р. знизився з 18,4 до 18 осіб на 1000 жителів. Водночас зростання смертності спостерігалось в 13 районах.

Рівень смертності коливався від 13,5‰ на території Кіровоградської міськради до 26,4‰ в Олександрівському районі.

У січні–березні 2011р. кількість померлих дітей у перинатальному періоді становила 33 (21 випадок мертворождень та 12 немовлят у віці 0–6 днів), у січні–березні 2010р. – 36 (23 та 13 відповідно).

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини. Всього у віці до 1 року померло 29 дітей.

Структура причин смерті населення в січні–березні 2011р. порівняно з відповідним періодом 2010р. майже не змінилась. Перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге – новоутворення, третє – зовнішні причини захворюваності та смертності.

У січні–березні 2011р. **міграційне скорочення** населення склало 0,51 особи в розрахунку на 1000 жителів. Число прибулих на постійне проживання в область зменшилось порівняно з відповідним періодом 2010р. з 12,76 до 12,52 особи, вибулих збільшилось – з 11,55 до 13,03 особи на 1000 жителів.

Більшість міграційних процесів відбувалась у межах України, включаючи міграцію в межах області.

У міждержавній міграції 76,3% числа прибулих в область становили іммігранти з країн СНД. Серед вибулих 45,2% виїхали до країн СНД і 54,8% – до інших країн.

Міграційне скорочення населення у січні–березні 2011р. зафіксовано в 16 районах та містах області. Його рівень був найвищим у Добровеличківському (7,46‰), Знам'янському (6,78‰) та Ульяновському (4,73‰) районах. Поряд з цим у 9 районах та містах спостерігався міграційний приріст населення, найвищим він був у Долинському (9,23‰), Кіровоградському (6,35‰) районах та на території Світловодської міськради (5,08‰).

Охорона навколишнього природного середовища

Протягом 2010р. витрати підприємств, організацій та установ області на охорону навколишнього природного середовища збільшились порівняно з 2009р. на 27 млн.грн. або на 31,2% та склали 113,8 млн.грн. Із загального обсягу витрат на охорону навколишнього природного середовища 76,8% (87,4 млн.грн.) – це поточні витрати на охорону природи, пов'язані з експлуатацією та обслуговуванням засобів природоохоронного призначення, 23,2% (26,4 млн.грн.) – інвестиції в основний капітал, направлені на будівництво і реконструкцію природоохоронних об'єктів, придбання

обладнання для реалізації заходів екологічного спрямування. Витрати на капітальний ремонт природоохоронного обладнання становили 2,8 млн.грн.

Із загального обсягу капітальних інвестицій на охорону навколишнього природного середовища за рахунок власних коштів підприємств освоєно 14,5 млн.грн. (54,9%), коштів Державного бюджету – 8,8 млн.грн. (33,3% загального обсягу капітальних інвестицій), коштів місцевих бюджетів – 3,1 млн.грн. (11,8%). Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища за рахунок власних коштів підприємств, організацій та установ склали 85 млн.грн. (97,2% загального обсягу поточних витрат), коштів Державного бюджету – 1,4 млн.грн. (1,6%), коштів місцевого бюджету – 1 млн.грн. (1,2%).

Найбільша частка витрат на охорону навколишнього природного середовища у 2010р. зосереджена у сферах добувної промисловості – 40,7% (46,3 млн.грн.), переробної промисловості – 24,5% (27,9 млн.грн.) виробництва та розподілення електроенергії, газу та води – 13,1% (14,9 млн.грн.).

Протягом 2010р. підприємствам, організаціям, установам області за забруднення навколишнього природного середовища і порушення природоохоронного законодавства пред'явлено екологічних платежів на загальну суму 8,8 млн.грн., у т.ч. 4,4 млн.грн. (50,2%) – збори за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел, 3,2 млн.грн. (36,9%) – збори за розміщення відходів, 0,8 млн.грн. (8,4%) – збори за скиди забруднюючих речовин у водойми, 0,1 млн.грн. (1,4%) – штрафи за адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, 0,3 млн.грн. (3,1%) – позови про відшкодування збитків і витрат, заподіяних в результаті порушення природоохоронного законодавства.

Протягом 2010р. підприємствами, організаціями, установами області фактично сплачено екологічних платежів на суму 7,5 млн.грн., що становило 85,6% загальної суми пред'явлених платежів, тоді як у 2009р. цей показник складав 78,6%.

Найнижчою в області була частка сплати пред'явлених зборів за забруднення навколишнього природного середовища підприємствами м.Знам'янки (76,9%), Петрівського (69,7%), Новомиргородського (79,8%) та Знам'янського (88,8%) районів.

Загалом протягом 2010р. обсяг наданих екологічних послуг підприємствами області склав 69,8 млн.грн., що у 2,1 рази більше порівняно з 2009р.

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ та прокуратури протягом січня–квітня 2011р. зареєстровано 4094 злочини (без урахування злочинів, зареєстрованих податковою міліцією), що на 461 злочин (на 12,7%) більше ніж у відповідному періоді 2010р., серед яких 43,4% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 75,5% становили злочини проти власності, 6,9% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 3,1% – злочини у сфері службової діяльності, 2,5% – злочини проти громадського порядку та моральності, 2,4% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,6% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,5% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 1,3% – проти громадської безпеки.

Протягом січня–квітня 2011р. скоєно 21 умисне вбивство та замахів на вбивство, що на 50% менше ніж у відповідному періоді 2010р., 32 умисних тяжких тілесних ушкодження, 9 згвалтувань та замахів на згвалтування (відповідно на 11,1% менше та на 28,6% більше порівняно з січнем–квітнем 2010р.).

Кількість крадіжок (2729) та розбоїв (31) порівняно із відповідним періодом 2010р. збільшилась відповідно на 32,9% та 19,2%, проте кількість грабежів (151) та шахрайств (115) зменшилась відповідно на 23,7% та 27,7%. За січень–квітень 2011р. зареєстровано 11 випадків хабарництва.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–квітень 2011р. становила 2886 осіб (на 17,6% більше ніж у січні–квітні 2010р.), з числа яких 1208 – жінки, 537 – пенсіонери, 87 – неповнолітні та 32 особи – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (74,8%) від крадіжок – 2158 осіб, серед яких 43,2% – жінки (933 особи). Від злочинних діянь загинуло 40 осіб, з числа яких 27,5% було вбито.

Серед виявлених осіб (1633), які вчинили злочини, 836 осіб раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких 53,9% мають незняту або непогашену судимість, 27,6% вчинили злочин у групі, 24,8% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння; 13,1% – жінки, 8,4% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 40,9%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області